

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní žalobkyně: **F. A.**, zastoupená JUDr. Petrem Navrátillem, advokátem se sídlem Joštova 4, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 8. 2014, č. j. MV-124916-3/SO-2013, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 22. 7. 2016, č. j. 62 A 89/2014 – 107,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně podala dne 21. 8. 2013 žádost o povolení k trvalému pobytu na základě § 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Ministerstvo vnitra neposuzovalo žádost věcně, ale řízení o ní usnesením ze dne 29. 8. 2013, č. j. OAM-17383-7/TP-2013, postupem podle § 169 odst. 8 písm. c) ve spojení s § 69 odst. 2 zákona o pobytu cizinců zastavilo z procesních důvodů, neboť žalobkyně nebyla k podání žádosti na území České republiky oprávněna. Žádost měla být podána u zastupitelského úřadu České republiky v zahraničí, neboť žalobkyně v době podání žádosti nepobývala na území České republiky na základě víza k pobytu nad 90 dnů ani na základě povolení k dlouhodobému pobytu [§ 69 odst. 2 písm. b) a c) zákona o pobytu cizinců]. Nebyla oprávněna podat žádost na území České republiky ani podle § 69 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť jejímu manželovi nikdy nebyl na území České republiky udělen azyl. Rozhodnutím ze dne 25. 8. 2014, č. j. MV-124916-3/SO-2013, žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila usnesení Ministerstva vnitra.

[2] Žalobkyně proti rozhodnutí žalované brojila žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji v záhlaví popsáním rozsudkem zamítl. Uvedl, že předmětem sporu není otázka skutková, nýbrž otázka právního posouzení správnosti výkladu § 60 odst. 7 ve spojení s § 69 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Dle soudu je smyslem fikce založené § 60 odst. 7 zákona o pobytu cizinců (tedy fikce udělení víza k pobytu nad 90 dnů) umožnit cizinci vyčkat na území České republiky na rozhodnutí o jeho žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu, kterou však podal v době platnosti existujícího oprávnění k pobytu. Žalobkyně podala další žádost o vydání povolení k trvalému pobytu dne 21. 8. 2013, tedy v době, kdy na území pobývala bez oprávnění k pobytu ve smyslu § 69 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. K tomuto dni nedisponovala ani vízem k pobytu nad 90 dnů, ani povolením k dlouhodobému pobytu.

[3] Soud se neztotožnil s argumentací žalobkyně, že pokud dne 21. 8. 2013 požádala jak o vydání povolení k trvalému pobytu, tak i o vízum k pobytu nad 90 dnů, vznikla jí s odkazem na § 60 odst. 7 zákona o pobytu cizinců fikce pobytu na toto vízum. Přijetí takové argumentace by totiž znamenalo, že požádá-li cizinec o udělení povolení k trvalému pobytu na území České republiky a zároveň téhož dne požádá o vízum k pobytu nad 90 dnů ve smyslu § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, získá tak automaticky vždy legální pobyt na území České republiky po dobu řízení o žádosti o povolení trvalého pobytu. Takto však § 33 odst. 1 písm. c) a § 69 odst. 2 ve spojení s § 60 odst. 7 zákona o pobytu cizinců není koncipován. Právní úprava obsažená ve svém celku v § 69 zákona o pobytu cizinců by při souhlasu s žalobkyní předestřenou konstrukcí zcela postrádala smyslu, zejména pokud jde o povinnost podat žádost k příslušnému zastupitelskému úřadu, z níž zákon o pobytu cizinců v § 69 v odst. 2 stanoví výjimky, jichž se nesprávně dovolává žalobkyně. Tzv. fikce oprávněného pobytu na základě víza k pobytu nad 90 dnů se tedy vztahuje výlučně na případy, kdy cizinci již byl pobyt na území České republiky povolen a ve stanovené době si cizinec požádal o povolení k trvalému pobytu.

[4] Krajský soud dodal, že z lidského hlediska (trvalý pobyt manžela a tří dětí žalobkyně v České republice) chápe komplikovanost situace žalobkyně, nicméně žaloba neobsahuje žádné argumenty, proč by bylo z objektivních důvodů nemožné či obtížné podat žádost prostřednictvím zastupitelského úřadu České republiky v zemi původu. Soud poznamenal, že argument žalobkyně poukazující na pobytový status jejich dětí a manžela, je nepochybně důvodem svědčícím pro legitimní požadavek žalobkyně na společné soužití rodiny, přičemž zákon o pobytu cizinců na takové situace pamatuje. Je na žalobkyni, aby svoji situaci v tomto směru adekvátním způsobem řešila.

II. Kasační stížnost

[5] Žalobkyně (stěžovatelka) napadá rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností, jejíž důvody formálně podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“). Stěžovatelka spojila s kasační stížností (resp. s jejím doplněním učiněným na výzvu soudu dne 16. 9. 2016) též návrh na přiznání odkladného účinku, kterému soud usnesením ze dne 19. 10. 2016, č. j. 1 Azs 212/2016 – 27, vyhověl.

[6] Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že závěr krajského soudu, podle kterého ke dni 21. 8. 2013 nedisponovala povolením k dlouhodobému pobytu ani vízem k pobytu nad 90 dnů, je v rozporu s obsahem spisu. Stěžovatelka považuje za prokázané, že o její žádosti o udělení víza nad 90 dnů za účelem strpění pobytu, kterou podala dne 24. 10. 2011, nebylo ke dni 21. 8. 2013 pravomocně rozhodnuto a na její pobyt na území České republiky se tak vztahovala fikce pobytu

na toto vízum. Dne 19. 8. 2013 sice správní orgán oznámil stěžovateli rozhodnutí o neudělení tohoto víza. V zákonné lhůtě však dne 21. 8. 2013 podala v této věci žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza, tj. k tomuto dni nebylo řízení o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pravomocně skončeno. Tato skutečnost je podle stěžovatelky stěžejní.

[7] Účinky fikce pobytu na vízum nad 90 dnů za účelem strpění pobytu zákon neváže k řízení o udělení trvalého pobytu, tj. nestanoví, že tato fikce zaniká v důsledku jiné právní skutečnosti, než je pouze a jen právní moc rozhodnutí o tomto vízu. Podle jejího mínění tak byl její pobyt k 21. 8. 2013 oprávněný, a to právě na základě platné fikce pobytu na předmětné vízum.

[8] Žalovaná se v soudem stanovené lhůtě ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Soud považuje za nutné nejprve uvést právní úpravu relevantní pro posuzovanou věc (citována jsou ustanovení zákona o pobytu cizinců).

[12] Podle § 33 odst. 1 písm. c) „*Ministerstvo udělí vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území cizinci, který v době platnosti oprávnění k pobytu, jehož platnost nelze prodloužit, požádal na území o vydání povolení k trvalému pobytu, pokud je k tomu podle § 69 oprávněn a o této žádosti nebylo rozhodnuto v době platnosti oprávnění k pobytu cizince na území.*“

[13] Ustanovení § 60 odst. 7 normuje: „*Pokud o žádosti o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. c) nebylo rozhodnuto v době platnosti oprávnění k pobytu cizince na území, považuje se jeho další pobyt na území za pobyt na toto vízum, a to až do rozhodnutí o žádosti.*“

[14] Podle § 66 odst. 1 písm. b) se „*povolení k trvalému pobytu bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci, který o vydání tohoto povolení žádá z jiných důvodů hodných zvláštního zřetele.*“

[15] Na základě § 69 odst. 1 se žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 66 „*podává na zastupitelském úřadu, pokud není dále stanoveno jinak.*“

[16] Dle § 69 odst. 2 „*[ž]ádost o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. a) nebo b) lze podat též ministerstvu, pokud cizinec, jemuž má být povolení k trvalému pobytu vydáno,*
a) pobývá na území v rámci přechodného pobytu a je manželem nebo nezletilým dítětem cizince, jemuž byl udělen azyl z důvodů uvedených ve zvláštním právním předpise,
b) pobývá na území na základě uděleného víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu, nebo
c) pobývá na území na základě vydaného povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území, pokud jeho spolupráce s orgánem činným v trestním řízení přispěla k prokázání trestného činu obchodování s lidmi nebo prokázání organizování nebo umožnění nedovoleného překročení státní hranice.“

[17] Ve věci je nesporné, že stěžovatelka dne 24. 10. 2011 podala žádost o povolení k trvalému pobytu (č. j. OAM-12540-15/TP-2011). Řízení o této žádosti bylo pravomocně zastaveno dne 29. 7. 2013 (rozhodnutí o zamítnutí odvolání ze dne 25. 7. 2013, č. j. MV-45093-5/SO-2012).

[18] Dne 24. 10. 2011 podala stěžovatelka též žádost o udělení víza k pobytu nad 90 dní za účelem strpění pobytu na území (č. j. OAM-493-17/ST-2011). Rozhodnutím ze dne 7. 8. 2013 Ministerstvo vnitra stěžovatelce sdělilo, že se jí toto vízum neuděluje. Toto rozhodnutí bylo zástupci stěžovatelky doručeno dne 19. 8. 2013. Dne 21. 8. 2013 stěžovatelka podala podle § 180e zákona o pobytu cizinců žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza.

[19] Dne 21. 8. 2013 podala stěžovatelka též žádost o udělení trvalého pobytu, a to na území České republiky, konkrétně u Ministerstva vnitra. To, jak bylo popsáno v bodě [1] tohoto rozsudku, řízení o žádosti o udělení trvalého pobytu zastavilo, neboť nebyly dány podmínky pro podání žádosti na území České republiky dle § 69 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

[20] V nyní projednávané kasační stížnosti stěžovatelka soudu k posouzení přednesla pouze jedinou otázku, a to zda dne 21. 8. 2013, tedy v den, kdy podala žádost o povolení k trvalému pobytu [podle § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců], disponovala pobytovým oprávněním (dle § 69 odst. 2 zákona o pobytu cizinců) a byla tak oprávněna podat tuto žádost na území České republiky (ministerstvu). Stěžovatelka se na rozdíl od žalovaného domnívá, že dne 21. 8. 2013 jí svědčila fikce oprávněného pobytu na vízum nad 90 dnů za účelem strpění (§ 60 odst. 7 zákona o pobytu cizinců), neboť o její žádosti (podané dne 24. 10. 2011) o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců doposud nebylo pravomocně rozhodnuto.

[21] Jak bylo výše zmíněno, dne 24. 10. 2011 podala stěžovatelka žádost o povolení k trvalému pobytu a žádost o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území. Počínaje tímto dnem tak začal být pobyt stěžovatelky na území pokládán za pobyt na toto vízum (§ 60 odst. 7 zákona o pobytu cizinců), a to do doby, než bude řízení o udělení tohoto víza pravomocně ukončeno. Stěžovatelka ani žalovaný nezpochybňují, že rozhodnutí o neudělení víza (ze dne 7. 8. 2013, č. j. OAM-493-18/ST-2011, MV-96553-1/OAM-2013) bylo stěžovatelce (resp. jejímu právnímu zástupci) doručeno dne 19. 8. 2013.

[22] Stěžovatelka tvrdí, že o její žádosti ze dne 24. 10. 2011 nebylo dne 21. 8. 2013 rozhodnuto pravomocně, neboť ve věci rozhodnutí o neudělení víza (popsané výše - bod [21]) podala žádost o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza ve smyslu § 180e zákona o pobytu cizinců.

[23] Tento právní názor stěžovatelky není správný. Žádost o nové posouzení důvodů totiž nemá odkladný účinek, což vyplývá přímo z § 180e odst. 2 věta první za středníkem zákona o pobytu cizinců. O žádosti stěžovatelky o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území tedy bylo pravomocně rozhodnuto dne 19. 8. 2013. Dne 21. 8. 2013 jí nesvědčilo žádné pobytové oprávnění ve smyslu § 69 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Žádost o povolení k pobytu proto měla v souladu s § 69 odst. 1 zákona o pobytu cizinců podat na zastupitelském úřadu České republiky v zemi původu a nikoli Ministerstvu vnitra.

[24] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že dne 21. 8. 2013 bylo pravomocně ukončeno řízení o stěžovatelčině žádosti o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění. Jak uvádí v kasační stížnosti sama stěžovatelka, zákon o pobytu cizinců váže zánik fikce pobytu na vízum nad 90 dnů za účelem strpění pobytu toliko na právní moc rozhodnutí o tomto vízu. Nejvyšší správní soud se proto již nezabýval otázkou správnosti závěrů krajského soudu týkajících se účinků fikce pobytu na toto vízum, neboť ta vzhledem ke shora uvedenému stěžovatelce v době podání žádosti o trvalý pobyt nesvědčila.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[25] Nejvyšší správní soud dospěl vzhledem ke shora uvedenému k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji na základě § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[26] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaný sice ve věci úspěch měl, podle obsahu spisu mu však nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. listopadu 2016

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu